

MUTLULUK RESİMLERİMİZ, SALT BEYOĞLU, SALT GALATA**NUR KOÇAK YAPITLARI****Referans:**

Atalay, M. C., & Akalın, T. (2019). Mutluluk resimlerimiz, Salt Beyoğlu, Salt Galata Nur Koçak yapıtları. In A. Sinanoğlu & F. Faozi (Eds.), Uluslararası bilim, teknoloji ve sosyal bilimlerde güncel gelişmeler sempozyumu tam metin kitabı: Sosyal ve beşeri bilimler (Cilt 1, pp. 648–651). IKSAD Yayınevi.

Doç. Dr. Mustafa Cevat ATALAY
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga AKALIN
Giresun Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, “Mutluluk Resimlerimiz” Temalı Nur KOÇAK eserlerini incelemek ve sanatçının yapıtlarını açıklamaktır.

Sanatçı Nur KOÇAK, Turgut ZAIM, Adnan ÇOKER, Cemal TOLLU, Neşet GÜNAL gibi Türk Resim Sanatının önemli ustalarından öğrenim görmüştür.

Araştırmaya konu olan sanatçı Nur Koçak Değerli ustaların eğitiminden geçerek kendisine has yapıtları ortaya koymuştur. Bu yapıtlar özgünlüğü bakımından dikkat çekmektedir ve eserlerinde birçok farklı unsuru bir arada bulundurmaktadır. Sanatsal yapıtların güçlü temaları vardır.

Bu çalışmada sanatçının 1960-2010 yılları arasında ürettiği, Salt Beyoğlu ve Salt Galata’da sergilediği çok sayıdaki eserleri hakkında kişisel izlenim ve yargılar ile literatüre bağlı yorumlamalar üzerinden kurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Nur Koçak, Resim Sanatı, Yapıt

GİRİŞ

Foto gerçekçi bir ifade biçimini seçen sanatçı, gerçeklik anlatımını kullandığı yapıtlarında resimsel ifadeyi tartışmaya açmıştır.

Nur Koçak’ın birçok eseriyle oluşturulmuş büyük sergide, sanatçının aynı anda birçok kişisel sergisinin izleyiciler tarafından görülmesi sağlanıyor. Bu sergiler temalarıyla eşsiz ve tamamen kişisel özellikler taşıyor. İnsan figürünü ustaca desenlerinde betimleyen sanatçı kendi kişisel yorumlarını da eserlerine dahil ederek özgün yapıtlar ortaya koymuştur.

Sanatçı, ustaca gerçekleştirdiği tekniği için “gereği o” biçiminde ⁱ tanımlayarak, sanatında bu tercihin yapıtın anlamı ile ilişki içinde olduğunu belirtmiştir. Sanatçı “Resmin gerçeklikle” ilişki/si/leri var.” demiştir. Ona göre, resim sanatında izleyicinin gördüğü, resmin anlattığı izlenim mi değerlendirilmelidir? Yoksa gerçekliğe dair yanılmanın ötesinde dış kabuğun içindeki özü mü anlamaya çalışmalıyız? Soruları ile dış gerçekliğin resimsel tutuma yansıtılması arasındaki ilişkiyi irdelemektedir. ⁱⁱ

Salt Galata'da öğrencilik desenleri sergileniyor. Bu sergide sanat hayatından akademiden kesitler yer almaktadır. Sanatçı kadın bedenini resimsel ifade ederken birçok detayı rahatlıkla ayıklanmış çizgilere yansıtabilmiştir. Bu yönü onun deseni algılamada heykelsi algısını da göstermektedir. Desenlerinde koyu açık değerler anlatımı onu son derece mükemmellik seviyesine ulaştırabilmiş aynı zamanda rakursi görünen bedenleri ustalıklı betimleyebilmesine imkan vermiştir. Tek tek figürlerin ele alındığı çalışmalarda anatominin ve desen yapısının oldukça güçlü olarak ifade edildiğini rahatlıkla görebilmekteyiz.

Resim 1: Sergiden görüntü, 26 Ekim 2019

Salt Beyoğlu'ndaki sergi kurulumu birçok yapıtı bir arada görebileceğimiz muazzam bir sergidir. Asker kökenli bir aileden geliyor olmanın etkilerini sanatçının yapıtlarında görebilmekteyiz. Annem, babam, ablam ve ben isimli çalışması değerlendirildiğinde ailenin onda oluşturduğu bellek yanında siyah beyaz fotoğraflara öykünerek bir foto gerçeklik yarattığını söyleyebiliriz.

Resim 2: Nur Koçak, "Aile Albümü" serisinden "Annem, Babam, Ablam ve Ben 1", 1980-1983, detay

Sanatçının eserlerinde görülen kartpostal düzenlemeler, dönemin mutlu insanlarını betimlediği kadar çeşitli müdahalelerle sanatçının kişiselleştirdiği çalışmaları şeklinde

arşivine eklenmiştir. “Mutluluk Resimleriniz” posta sanatı işlerde Türkiye açısından önemli dönemlerden birisidir. Bedri Rahmi Eyüboğlu gibi ünlü sanatçılar posta sanatı işler çalışmışlardır. Bunun yanında, Nur Koçak özellikle posta sanatının görünürlüğünün artması açısından önemli bir işlevi yerine getirerek posta sanatının retorliğini eserlerine temelden yansıtmıştır. Bilindiği gibi 1970’li yıllarda posta kartpostalları son derece yaygın idi. Bu resimli kartlar iletişim için oldukça fazla kullanılıyordu. Askerlik yapan erler, aileleri, sevdikleri de bu kartpostalları sıklıkla birbirleri ile haberleşmek için kullanmaktaydı. Bu kartpostalların üretim amacına baktığımızda sevgi iletişimi kurma amacı taşıdığı mutluluk mesajları taşıdığını söyleyebiliriz. Ayrıca, posta sanatı işler “kültürel bir alışveriş” olarak niteleyen sanatçı, posta sanatının ana temasının “kadın” olduğunu belirtmiştir. Kadın burada da mutluluğun bir göstergesi durumundadır.

Resim 3: Müdahale Edilmiş Kartpostallar serisinden bir kartpostal, 1981, (Detay).

Yapıtlarında kadın bedenine ve kadın elbiselerine dair yakınsak yaklaşımı ve eleştirel bakış açılarını irdelediğini görmekteyiz. Kadınlara ait giyim eşyaları, parfümler gibi cinsiyet özelliklerini taşıyan bir takım imgelemleri ifade biçimleri olarak benimsemiştir. Özellikle parfüm şişelerinin birer totem gösterge olarak üretildiği ve eleştirel bir yaklaşımın olduğu çok açıktır. Üzerinde taşıdığı anlamla kurulan bu ilişki öze dair güçlü ifadeyi betimlemektedir. Mutluluk resimleri sergisi sanatçının birçok yapıtını bir arada görebildiğimiz oldukça büyük bir sergidir. Bu sergilerde fotogerçekçi yapıtlarının da bulunduğunu belirtmemiz gerekir. Bu yapıtların ontolojisine baktığımızda belgesel niteliği gözler önündedir. Çünkü hem asker kartpostalları hem de diğer çalışmalarda ifade edilen imge göstergeler olarak göndermeleri üzerinde taşımaktadır.

Sanatçıya göre, kadın bedeni günümüz dünyasında bir haz nesnesi olarak görülerek kapitalist dünyada kullanılmaktadır. Bu göstergeleri resmederek kadın bedeni olgusuna odaklanmıştır. Parfüm şişeleri, kadın bedenleri ve ruj, parfüm şişesi resimleri beraberinde çağın yükselen nesneleri olarak sömürü araçları haline dönüşmüşlerdir. Tam da bu noktada sanatçı, fotogerçekçi yaklaşımı ile birçok popüler ticari görsel imgeyi eleştirel bir yaklaşım olarak da sunmuş, yapıtlarında tartışmaya açmıştır.

Son Notlar

¹Nur Koçak Resim Sergisi (1974 – 1984), Garanti Bankası Sanat Galerisi, İstanbul

---

ⁱⁱ <https://saltonline.org/tr/2139>, NUR KOÇAK İLE SÖYLEŞİ* 23 EKİM 2019

Görsel Kaynakça

Resim 1: M. Cevat ATALAY Sergi ziyareti

Resim 2: https://twitter.com/SALT_Online/media

Resim 3: <http://www.hurriyet.com.tr>